

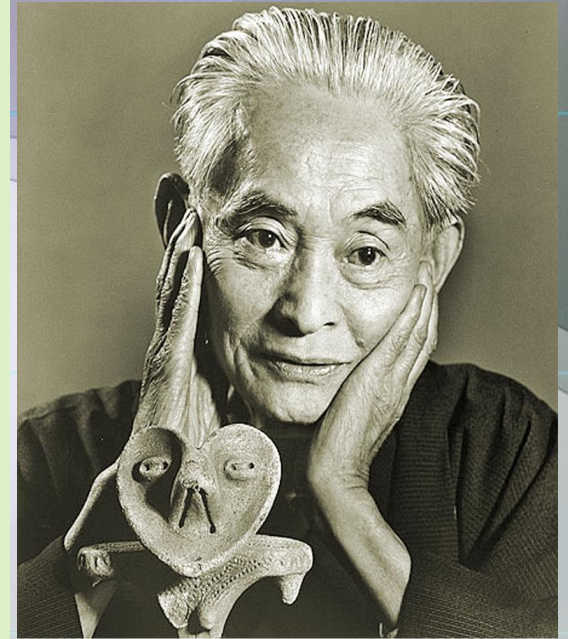
**Утілення національної
естетики та етики
в романі
«Тисяча журавлів»**

На невеликих островах у Тихому океані розташована «країна, де сходить сонце» - Японія. Протягом тривалої історії її жителі створили свою самобутню культуру, яка вирізняється перш за все схилянням перед прекрасним. Культ краси в повсякденному житті японців виявляється в складних умовах японської ввічливості, у витонченості ієрогліфічної писемності, в традиції чайної церемонії, в мистецтві ікебани, і незвичайних для європейців святах милування природою: навесні - квітучою сакурою, восени - місяцем, узимку – снігом.

Ясунарі Кавабата (1899-1972) - видатний японський письменник, офіцер французького ордена мистецтв і літератури (1960), лауреат Нобелівської премії з літератури (1968). В роботах Кавабати, глибоко вкорінених в національній художній традиції Японії, але в той же час вільно використовують прийоми сучасної літератури, велике значення надається підтексту, недомовленості і суггестивності. До основних творів належать романи «Тисячокрилий журавель», «Снігова країна», «Стара столиця», «Стогін гори» та ін. Своєю ключовою роботою сам Кавабата вважав роман «Мейдзін». Твори письменника перекладені на багато мов світу. Помер у себе вдома в Дзусі в 1972 році через отруєння чадним газом. В якості однієї з версій називають самогубство, як інший - нещасний випадок в результаті алкогольного сп'яніння, однак фактичні причини смерті досі залишаються нез'ясованими. У 1974 році видавництвом «Синтеся» заснована літературна премія імені Ясунарі Кавабати.

Кавабата
КAWABATA

Японський письменник Я. Кавабата, чия Творчість є втіленням національної культури, «усе своє... життя поривався до прекрасного» і відтворював його на сторінках своїх книг. Сюжетною основою повісті «Тисяча журавлів», удостоєної 1952 року престижної літературної премії Академії мистецтв Японії, автор обрав чайну церемонію. Під час цього обряду зустрічаються юнак Кікудзі й сповнена чарівної молодості дівчина Юкіко. Дівчина несла в руці рожеве крепдешинове фуросікі з вибитими на ньому білими журавлями. Звідси й назва твору: журавлі - символ чистоти й краси, до яких прагне людська душа.

Повість Ясунарі Кавабата "Тисяча журавлів"

Композиційна побудова повісті "Тисяча журавлів" пов'язана із традицією чайної церемонії. Саме з цього ритуалу в храмі древнього міста Камакура (де сам Кавабата жив тривалий час) і починається знайомство читачів з головними героями: Кікудзі і Юкіко, долі яких і становлять основу сюжету. Чайна церемонія - загальний фон, а точніше, художня тканина, переплетіння "ниток" якої з'єднує минуле і теперішнє всіх персонажів.

Сутність чайного обряду - старовинної традиції, доведеної японською естетикою до рівня високого мистецтва, - полягає в тому, щоб дати можливість людині поміркувати над своїм життям, очистити душу від повсякденних турбот і суєти, нагадати про гармонійну єдність людини з природою та іншими людьми.

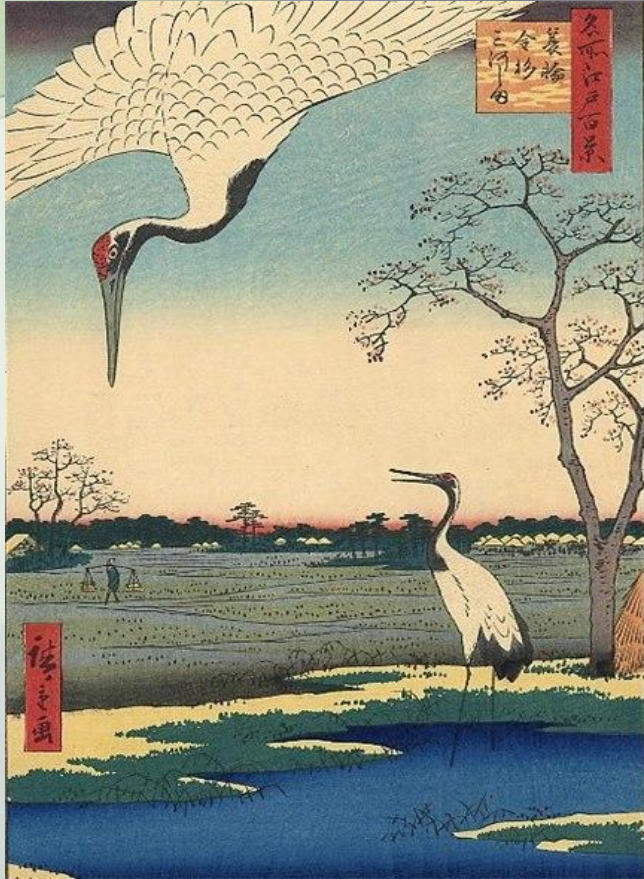
Слід зазначити, що на сторінках повісті самий чайний посуд і взагалі вся кераміка - вази, чашки і чайники - живуть немовби власним особливим життям, що пов'язане з минулим. Старовинні речі, яким по кілька сот років, відтіняють швидкоплинність людського існування, втілюють віковічну мудрість, нагадують про неминущі цінності.

Огорнений романтичним серпанком образ Юкіко, котра тримає в руках рожеву крепдешинову хустку (фуросікі) із зображенням літаючих журавлів, заповонив уяву Кікудзі із самого початку повісті. Він закохується в Юкіко, шукаючи в ній втілення своїх мрій.

Іншу сюжетну лінію повісті складають досить складні стосунки (у тому числі й любовні) Кікудзі з пані Оота та її дочкою Фуміко. Із пані Оота його пов'язують спогади про батька (котрий зближується з нею після Тікако). Оота-сан шукає у синові риси батька, люблячи його і шануючи пам'ять про нього. Зближення з Кікудзі викликає в неї почуття провини, а сам Кікудзі відкриває в Оота невідомі раніше її привабливі риси і краще розуміє тепер почуття свого батька.

Лірична повість "Тисяча журавлів" написана на основі давнього естетичного принципу японського мистецтва - міябі (яскрава краса). Краса у творі показана всебічно: і як чуттєва, земна краса, втілена в образі пані Оота, і як вишукана, вічна краса, уособлена в образі дівчини Юкіко, і як прихована, внутрішня краса, що знайшла втілення в образі Фуміко. Автор передає відчуття краси з допомогою особливого прийому - натяку (йодзю), який створює настрій, викликає "надпочуття", змушуючи працювати думку і уяву читача.

Повість "Тисяча журавлів" має глибокий гуманістичний зміст. Назва твору промовиста: тисяча журавлів - це символ чистоти та щастя, яких шукає кожна людина, інколи не здогадуючись, що вони зовсім поруч.